

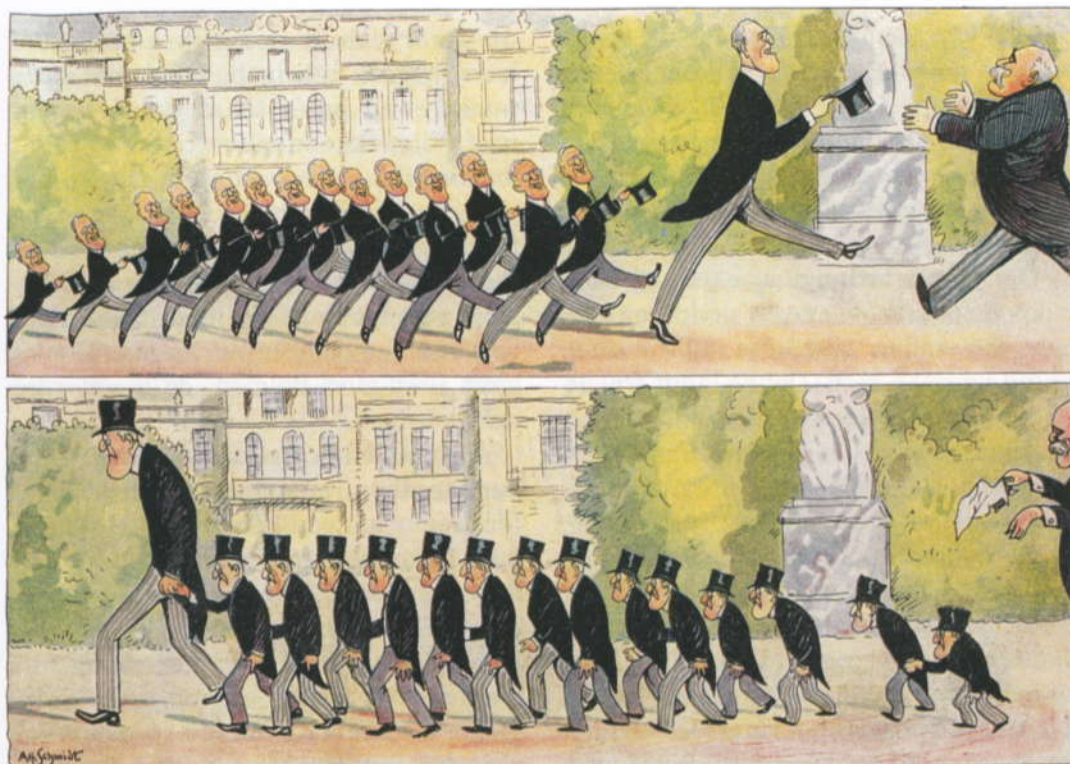
42. Clemenceau: Regnskabets time

Uddrag fra den franske konseilspræsident Georges Clemenceaus tale ved overrækkelsen af fredsforslagene til den tyske udenrigsminister grev Brockdorff-Rantzau i Versailles den 7. maj 1919.

Mine herrer tyske delegerede!
Her er hverken stedet eller tiden til at tale overflødige ord. De har for Dem befuldmægtigede fra de små og store magter, der har forenet sig for at udkæmpe den frygtelige krig, der er blevet dem påtvunget. Regnskabets time er kommet. De har bedt om fred. Vi er rede til at tilstå Dem den.

Vi overgiver Dem dokumentet, som indeholder freden. De vil få god tid til at gennemgå det. Jeg regner med, at De vil gå i gang med denne undersøgelse i den ridderlighedens ånd, som bør herske mellem de civiliserede folkeslag. Den anden Versaillesfred (: franskmændene havde kapituleret til tyskerne i Versailles januar 1871 efter Den fransk-tyske Krig) har været os alt for dyrekøbt, til at vi alene skulle kunne påtage os at bære denne krigs følger.

Til yderligere klarlæggelse af min tankegang må jeg nødvendigvis tilføje overfor Dem, at denne anden Versaillesfred, som nu skal være genstand for vore drøftelser, har været alt for dyrekøbt for de her repræsenterede folk, til at vi ikke hele tiden skulle være besluttede på ved alle de midler, som står i

Wilson og hans 14 punkter. Ankomst til Versailles: Den franske konseilspræsident Georges Clemenceau tager imod den amerikanske præsident. Afrejse: Clemenceau vinker favel. Tegning af danskeren Alfred Schmidt. Blæksprutten 1922.

vor magt, at opnå enhver rimelig oprejsning og erstatning, som skyldes os.

Jeg har nu den ære at gøre de herrer befuldmægtigede bekendt med den fremgangsmåde for forhandlingerne, som er blevet vedtaget. Hvis nogen har bemærkninger at gøre, vil han naturligvis få ordet.

Der bliver ingen mundtlig forhandling, og bemærkningerne må forelægges skriftligt. De tyske befuldmægtigede får en frist på fjorten dage til at fremkomme med deres skriftlige indlæg på fransk og engelsk angående hele traktaten.

43. Grev Brockdorff-Rantzau: Tysklands skyld?

Grev Brockdorff-Rantzaus svar tale i Versailles den 7. maj 1919. Medens Clemenceau havde holdt sin tale stående, blev Brockdorff-Rantzau siddende og læste sin tale op

Mine herrer!

Vi er dybt grebet af den ophøjede opgave, som har ført os sammen med Dem, hurtigt at give verden en varig fred. Vi bedrager ikke os selv med hensyn til omfanget af vort nederlag, gra-

den af vor afmagt. Vi ved, at de tyske våbens magt er brudt. Vi kender den hadets magt, der her træder os i møde. Og vi har hørt den lidenskabelige fordring, at sejherrerne både vil lade os betale som overvundne og straffe os som skyldige.

Det bliver forlangt af os, at vi skal bekende os som de eneste skyldige i krigen. En sådan tilståelse ville i min mund være en løgn. Det er langt fra, at vi vil skyde ethvert ansvar bort fra Tyskland for, at det kom til denne verdenskrig, og at den blev ført således, som den blev. Den tidligere tyske regerings holdning på fredskonferencen i Haag (: på konferencen i 1908 bekæmpede tyskerne nedrustningsplanerne), dens handlinger og forsømmelser i de sørgelige tolv julidage har måske bidraget til ulykken (: der refereres til det forløb, der førte til krigsudbruddet); men vi bestrider udtrykkeligt, at Tyskland, hvis folk var overbeviste om, at det førte en forsvarskrig, alene skal bære skylden.

Ingen af os vil påstå, at ulykken først tog sin begyndelse, da den østrig-ungarske tronfølger faldt som offer for morderhænder. I de sidste halvtreds år har imperialismen i alle de europæiske stater kronisk forgiftet den internationale situation. Gengældelsespolitikken, ekspansionspolitikken og foragten for folkeslagenes selvbestemmelsesret har bidraget til Europas sygdom, der oplevede sit højdepunkt i verdenskrigen. En russisk mobilisering berøvede statsmændene muligheden for at helbrede og lagde afgørelsen i hænderne på de militære myndigheder.

Den offentlige mening i alle vore modstanderes lande giver genlyd af alle

de forbrydelser, som Tyskland skal have begået i krigen. Også på dette punkt er vi parat til at vedgå begået uret. Vi er ikke kommet til stede for at formindske ansvaret hos de mænd, der politisk og militært har ført krigen, og fornægte forbrydelser, der er begået mod folkeretten. Vi gentager den erklæring, som blev afgivet i den tyske rigsdag ved begyndelsen af krigen: Der er gjort uret mod Belgien, og vi vil gøre det godt igen.

Tyskland har heller ikke været ene om at fejle med hensyn til krigsførelsens metode. Enhver europæisk nation kender gerninger og personer, som de bedste folkefæller nødig mindes. Jeg vil ikke gengælde bebrejdelser med bebrejdelser, men når man netop forlanger bod af os, så må man ikke glemme våbenstilstanden. 6 uger varede det, inden vi opnåede den, 6 måneder inden vi erfarede Deres fredsbetingelser. Forbrydelser i krig kan måske ikke undskyldes, men de sker i kampen for sejren, i omsorgen for folkets eksistens, i en lidenskab, der gør folkeslagenes samvittighed stum. De hundredtusinde ikke-kæmpende, der siden den 11. november er gået til grunde som følge af blokaden, blev dræbt med koldt overlæg, efter at vore modstandere havde vundet og sikret sig sejren. Det skulle De tænke på, når De taler om skyld og soning.

Omfanget af skyld hos alle deltagere kan kun fastslås af en upartisk undersøgelse, en neutral kommission, for hvem alle hovedpersoner i tragedien kommer til orde, for hvem alle arkiver bliver åbne. Vi har fordret en sådan undersøgelse, og vi gentager fordringen.

Ved denne konference, hvor vi alene, uden forbundsfæller, står overfor vore modstanderes store antal, er vi ikke uden beskyttelse. De har selv tilført os en forbundsfælle; den ret, som blev sikret os ved overenskomsten vedrørende fredsgrundsætningerne. De allierede og associerede regeringer har i tiden fra den 5. oktober til den 5. november 1918 givet afkald på magtfreden og har skrevet retfærdighedens fred på deres banner. Den 5. oktober 1918 har den tyske regering foreslået De forenede Stater i Amerikas præsidents grundsætninger som fredsbasis (se kilde 41). (...)

Vore sagkyndige på begge sider skal prøve, hvorledes det tyske folk kan opfylde sin finansielle skadeserstatningspligt uden at bryde sammen under den tunge byrde.

Ifølge Brockdorff-Rantzau medførte vestmagternes tøven med at fremsætte deres fredsbetingelser en forlængelse af nøden i Tyskland. Endnu i december 1918 var det nødvendigt med gadekøkkener for at børnene ikke skulle blive helt udmarvede.

Et sammenbrud vil fratage de erstatningsberettigede de fordele, som de har krav på, og drage en fordærvelig forvirring efter sig i hele den europæiske økonomi. Mod denne truende fare med dens uoverskuelige følger må såvel sejrherre som besejrede være på deres post. Der gives kun et middel til at bandlyse den: Den uforbeholdne bekendelse af folkeslagernes økonomiske og sociale solidaritet, til et frit og omfattende folkeforbund.

Mine herrer! Den ophøjede tanke ved hjælp af Folkeforbundet at uddrage det største fremskridt i menneskehedens udvikling ud af verdenshistoriens frygteligste ulykker, er udtalt og vil fremdeles sejre. Kun når Folkeforbundets porte vil åbne sig for alle nationer, som har gode hensigter, vil målet nås. Kun da er denne krigs døde ikke døde forgæves.

Det tyske folk er oprigtigt forberedt på at affinde sig med sin tunge skæbne, når der ikke bliver rokket ved det grundlag for freden, man er blevet enig om. En fred, der ikke kan forsvares overfor verden i retfærdighedens navn, ville stadig fremkalde ny modstand imod sig. Ingen ville være i stand til at underskrive den med god samvittighed, thi den ville være uopfyldelig. Ingen kunne påtage sig denne garanti for dens udførelse, som skulle ligge i underskriften.

Vi vil prøve det os overgivne dokument med god vilje og i det håb, at slutresultatet af vor sammenkomst kan blive underskrevet af os alle.